

Stråbassjukdomar och bladsvampar i höstvete

Göran Gustafsson, Växtskyddscentralen, Linköping

Den torra hösten resulterade i små angrepp av stråknäckare på de flesta håll. Beroende på veteintensiva växtföljder förekom dock mera angrepp i försöksfälten än i området som helhet. Det ej registrerade preparatet Proline hade god effekt mot stråknäckare. Även Unix hade god effekt i försöken. Topsin gav något sämre effekt. Detsamma gäller Stereo, men det förklaras av en allt för låg dos. Den låga dosen som testades i försöken var mer avsedd att ingå som en del i ett behandlingsprogram där bekämpning av bladfläcksvampar var huvudsyftet.

I årets försök med stråknäckarebekämpning i FiV- och ÖSF-området testades olika preparat och doser. I försöken fanns även led med kombinationsbehandling mot bladfläcksvampar. I Svea-området fanns sex försök med Topsinbehandling mot stråknäckare. Som en följd av den torra hösten blev angreppen av stråknäckare svaga i hela området, trots veteansträngda växtföljder.

I ÖSF-försöken ingick två led med Proline som är ett nytt, inte registrerat preparat. Förutom effekt mot stråknäckare, har preparatet även effekt mot bl.a. bladfläcksvampar och axfusarios. Av tabell 6 framgår att Proline haft bäst effekt mot stråknäckare. Av tabellen framgår dosens bety-

delse för effekten av Proline. Även Unix har haft god effekt mot stråknäckare. Stereo 1,0 l/ha hade svag effekt. Orsaken är att dosen är för låg för stråknäckarebekämpning. Effekten av Topsin hamnade mellan Unix och Stereo. I FiV-försöken (tab 7) ingick även Sportak. Effekten mot stråknäckare var svagare än av Topsin och Unix, men ändå förvånansvärt bra med hänsyn till att dosen endast var 0,25 l/ha.

Av de tidiga behandlingarna som gjordes vid begynnande stråskjutning gav Proline 0,8 l/ha högst merskörd. Unix gav ca 200 kg/ha högre merskörd än Topsin, vilket är att hänföra dels till en bättre stråknäckareffekt och dels en något bredare effekt även mot andra svampar. I Svea-området gav Topsin i medeltal 160 kg/ha och i medeltal för alla mellansvenska försök med Topsinbehandling blev merskörderna av bekämpning 100 kg/ha. Bekämpningen var inte lönsam i något försök.

Det är framför allt bekämpningen av bladfläcksvampar som lett till höga merskördar. Störst är merskördarna i ÖSF-försöken. Bäst bekämpningsnetto har Comet + Tilt Top gett, men även Amistar + Tilt Top har hävdat sig väl. Effekten mot bladfläcksvampar är något bättre för Comet än för Amistar, men tillsats av Tilt Top har fördubblat effekten i dessa försök. Behandlingar som gjorts med olika preparat vid flera tillfällen har haft bäst effekt på bladsvamparna, men behandlingarna är dyra och därför inte lika lönsamma som enbart axgångsbehandling.

Tabell 6. Bekämpning av stråknäckare och bladsvampar (främst vetets bladfläcksjuka) i höstvetete 2003. 5 försök i ÖSF. L15-1040.

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd kg/ha	Bek.netto* kr/ha	Bek.effekt % Stråkn.index	Bek.effekt % Bladfl. bl 2
Obehandlat			4650			
Proline	0,8	31-32	+480		70	13
Proline	0,4	31-32	+400		51	14
Topsin	0,5	31-32	+90	-300	47	0
Unix	1,0	31-32	+370	-220	62	17
Amistar	0,5	47-49	+490	30		26
Comet	0,5	47-49	+620	60		30
Amistar+Tilt Top	0,5+ 0,5	47-49	+810	160		61
Comet+Tilt Top	0,5+0,5	47-49	+1080	310		69
Amistar+Unix o	0,25+0,5 o	31-32 o				
Amistar+Tilt Top	0,5+0,5	47-49	+1190	40	54	69
Stereo o	1,0 o	31-32 o				
Amistar+Tilt Top	0,5+0,5	47-49	+1110	70	38	72
Stereo o	1,0 o	31-32 o				
Comet+Tilt Top	0,5+0,5	47-49	+1270	130		70
LSD			210			
Angrepp i obeh. led					29	34 %

Försöksgårdar: Tåå D, Forsa E, Lagerlunda E, Marås E, Säbylund T

Förfukt: Tåå (D) ärter, övriga platser höstvetete

* kvarmvete 1,00 kr/kg reducerat med 0,15 kr/kg för hantering, torkning och transport, sprutning 120 kr/ha, körskada ca 0,5 % vid DC 32 och ca 1 % vid DC 49, Amistar 494 kr/l, Comet 644 kr/l, Stereo 226 kr/l, Tilt Top 282 kr/l, Topsin 460 kr/kg, Unix 390 kr/l

Tabell 7. Bekämpning av stråknäckare och bladsvampar (främst vetets bladfläcksjuka) i höstvetete 2003. 4 försök i FiV. L15-1040.

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd kg/ha	Bek.netto* kr/ha	Bek.effekt % Stråkn.index	Bek.effekt % Bladfl. bl.2
Obehandlat			5670			
Topsin	0,5	31-32	+60	- 320	53	21
Amistar	0,5	47-49	+130	- 280		25
Comet	0,5	47-49	+410	- 120		53
Amistar+Unix o	0,25+0,5 o	31-32 o				
Amistar+Tilt Top	0,5+0,5	47-49	+800	-290	52	75
Comet+Sportak o	0,25+0,25	31-32				
Comet+Tilt Top	0,5+0,5	47-49	+860	-220	48	85
Comet+Juventus o	0,25+0,25	31-32				
Comet+Juventus	0,5 + 0,5	47-49	+780	-240		83
LSD			98			
Angrepp i obeh. led					18	43 %

Försöksgårdar: Rånnum P, Rånnum P, Ingarud R, Hästhalla R

Förfukt: höstvetete

* kvarmvete 1,00 kr/kg reducerat med 0,15 kr/kg för hantering, torkning och transport, sprutning 120 kr/ha, körskada ca 0,5 % vid DC 32 och ca 1 % vid DC 49, Amistar 494 kr/l, Comet 644 kr/l, Juventus 338 kr/l, Stereo 226 kr/l, Tilt Top 282 kr/l, Unix 390 kr/l